

STUDIA PODYPLOMOWE JĘZYK I KOMUNIKACJA W PRAKTYCE PRAWNICZEJ

Efekty uczenia się i treści programowe dla zajęć

Nazwa przedmiotu: **Współczesne spory o wykładnię**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) rozumie kulturowy i ideologiczny kontekst interpretacji prawa oraz rolę prawnika występującego w różnorodnych rolach społecznych we współtworzeniu tego kontekstu i treści samych norm prawnych;
- (2) zna najważniejsze polskie koncepcje wykładni prawa, w tym ich założenia teoretyczne, przyjmowane w nich metody (techniki) interpretacji prawa oraz ich hierarchię, a także potrafi wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy tymi koncepcjami;
- (3) rozumie relacje pomiędzy różnymi założeniami przyjmowanymi w procesie wykładni prawa a praktyką interpretacyjną;
- (4) potrafi przewidzieć wynik wykładni w zależności od przyjętych założeń interpretacyjnych o charakterze teoretycznym i ideologicznym oraz zakładanych metod (technik) wykładni;
- (5) rozumie problem instrumentalizacji prawa i jest świadomy/a etycznych dylematów, jakie pociąga on dla uczestników obrotu prawnego;
- (6) rozumie rozmaite współczesne wyzwania, z jakimi mierzy się interpretator tekstów prawnych.

Treści programowe:

- (1) Podstawowe pojęcia związane z interpretacją prawa.
- (2) Kulturowy kontekst interpretacji prawa. Wykładnia historyczna a wykładnia adaptacyjna.
- (3) Ideologiczny kontekst interpretacji prawa. Wykładnia subiektywna a wykładnia obiektywna. Wykładnia statyczna a wykładnia dynamiczna. Założenia idealizujące w praktyce interpretacyjnej.
- (4) Teoria a praktyka wykładni. Wykładnia operatywna. Interpretacja prawa a argumentacja prawnicza.
- (5) Polskie koncepcje wykładni prawa.
- (6) Współczesne wyzwania interpretacyjne, związane na przykład z multimedycznością systemu prawa, instrumentalizacją prawa, zmianami paradygmatów interpretacyjnych, nadmiarem tekstów prawnych, urzędowych i prawniczych, rozwojem informatyki prawniczej i sztucznej inteligencji.

Nazwa przedmiotu: **Prawnicza praktyka interpretacyjna: metody (techniki) i problemy**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna przebieg wykładni w jej paradygmatycznym modelu, a także rozmaite problemy związane z jego aplikacją (praktycznym zastosowaniem dyrektyw wykładni) i uzasadnianiem decyzji interpretacyjnych;
- (2) zna metody (techniki) wykładni prawa, ze szczególnym uwzględnieniem ich odniesień do wykładni językowej, a także rozumie najistotniejsze związane z nimi problemy teoretyczne i praktyczne;
- (3) rozumie dynamikę prawa, a także różne związane z nią problemy praktyczne, dotyczące na przykład rozstrzygnięć intertemporalnych czy retroakcji vs retrospekcji prawa;
- (4) zna współczesne (teoretyczne) ujęcie reguł dokonywania prawnie doniosłych czynności konwencjonalnych oraz skutków ich naruszenia;
- (5) umie wykorzystać powyższą wiedzę do analizy wykładni prawa dokonywanej przez innych uczestników obrotu prawnego oraz potrafi przeprowadzić wykładnię tekstu prawnego z wykorzystaniem współczesnych metod (technik) interpretacji prawa.

Treści programowe:

- (1) Wykładnia prawa jako proces podejmowania decyzji interpretacyjnych.
- (2) Sekwencyjność stosowania dyrektyw wykładni prawa.
- (3) Uzasadnianie prawniczych decyzji interpretacyjnych.
- (4) Metody (techniki) wykładni prawa, w tym: wykładnia językowa, systemowa i funkcjonalna; wykładnia a wnioskowania z analogii; wykładnia literalna, rozszerzająca i zwążająca.

- (5) Wybrane problemy szczegółowe, takie jak: działanie prawa w czasie (problemy intertemporalne, retroakcja a retrospekcja), zbieg oraz odpowiednie stosowanie przepisów jako problemy interpretacyjne, przepisy regulujące proces interpretacji, argumentacja z linii orzeczniczej, redundancja w tekście prawnym, prawnie doniosłe czynności konwencjonalne oraz skutki naruszenia reguł ich dokonywania.

Nazwa przedmiotu: **Wartości (zasady) prawne: formułowanie, odczytywanie, aplikacja**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna pojęcia oceny i wartości, typologię wartości prawnych, budowę systemu aksjologicznego prawodawcy oraz formy przejawiania się wartości w tekstach aktów normatywnych;
- (2) umie odkodowywać oraz inferować wartości z przepisów prawnych;
- (3) umie hierarchizować wartości – na poziomie abstrakcyjnym (system prawny) i konkretnym (akty stosowania prawa);
- (4) potrafi argumentować na rzecz konieczności ważenia wartości;
- (5) potrafi aplikować wartość jako kategorię autonomiczną w uzasadnieniu rozstrzygnięcia orzeczniczego.

Treści programowe:

- (1) Odróżnianie porządku normatywnego od porządku aksjologicznego między innymi poprzez odmienną funkcję semiotycznych wypowiedzi (wypowiedzi sugestywne vs wypowiedzi ekspresywne).
- (2) Określenie definicyjne ocen i wartości. Typologia wartości prawnych.
- (3) Budowa systemu aksjologicznego prawodawcy.
- (4) Formy przejawiania się wartości w tekstach aktów normatywnych.
- (5) Metody interpretacji oraz inferencji wartości prawnych.
- (6) Ważenie wartości (zasad).

Nazwa przedmiotu: **Wykładnia oraz bezpośrednie stosowanie Konstytucji, prawa międzynarodowego i unijnego**

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna przyczyny i sposoby ujmowania sporu o bezpośrednie stosowanie Konstytucji oraz propozycje jego rozwiązania, obejmujące zwłaszcza współstosowanie Konstytucji i aktu podkonstytucyjnego, wykładnię w zgodzie z Konstytucją aktu podkonstytucyjnego oraz odmowę zastosowania niekonstytucyjnego aktu podkonstytucyjnego;
- (2) zna pozycję prawa międzynarodowego w porządku krajowym, w tym zasadę pierwszeństwa umów międzynarodowych ratyfikowanych za zgodą wyrażoną w ustawie oraz sposoby stosowania prawa międzynarodowego w porządku krajowym oraz w relacjach między państwami;
- (3) zna relacje, jakie zachodzą pomiędzy prawem krajowym i prawem unijnym, z uwzględnieniem specyfiki wewnętrznej (porządku) obu systemów prawnych oraz związanych z nimi metod wykładni i stosowania prawa;
- (4) potrafi dokonać analizy procesu stosowania prawa unijnego, ze szczególnym uwzględnieniem narzędzia odesłań prejudycjalnych;
- (5) umie przeprowadzić wykładnię tekstu prawnego z wykorzystaniem specyficznych dla prawa międzynarodowego i unijnego metod interpretacyjnych (takich jak wykładnia prowspólnotowa).

Treści programowe:

- (1) Spór o bezpośrednie stosowanie Konstytucji w kontekście zasady jej nadrzędności.
- (2) Możliwe sposoby stosowania Konstytucji oraz rozwiązania niezgodności między Konstytucją a aktami podkonstytucyjnymi.
- (3) Pozycja prawa międzynarodowego w porządku krajowym oraz rozwiązywanie niezgodności między prawem międzynarodowym a krajowymi aktami normatywnymi.
- (4) Relacja pierwotnego („konstytucyjnego”) i wtórnego prawa unijnego do prawa krajowego, w tym do Konstytucji.
- (5) Wykładnia i stosowanie prawa międzynarodowego oraz unijnego – specyfika i dynamika.
- (6) Stosowanie w porządku krajowym źródeł prawa wtórnego Unii Europejskiej, w szczególności unijnych rozporządzeń i dyrektyw.

Nazwa przedmiotu: **Wybrane problemy wykładni w różnych gałęziach prawa**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna pojęcia teoretyczne związane z wyróżnianiem w systemie prawa jego gałęzi i potrafi je wykorzystać do scharakteryzowania poszczególnych gałęzi;
- (2) zna szczególne zasady i reguły wykładni obowiązujące w klasycznych i innych, w tym kompleksowych gałęziach prawa;
- (3) umie potrafi dokonać interpretacji przepisów z różnych gałęzi prawa z uwzględnieniem przyjętych w nich specyficznych zasad i reguł wykładni.

Treści programowe:

- (1) Gałęzie prawa: konstrukcja, pojęcia, terminologia. Podstawowe i kompleksowe gałęzie prawa. Metody regulacji prawnej.
- (2) Szczególne zasady i reguły wykładni obowiązujące w klasycznych gałęziach prawa. Specyfika wykładni w innych (wybranych) gałęziach prawa.
- (3) Praktyka wykładni prawa cywilnego, karnego i administracyjnego.
- (4) Praktyka wykładni w innych gałęziach prawa – na przykład prawa procesowego, finansowego, pracy.

Nazwa przedmiotu: **Teksty prawne, urzędowe i prawnicze: gramatyka, semantyka, pragmatyka**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna systemową strukturę języka polskiego i zasady rządzące użyciem kodu werbalnego w procesie komunikacyjnym;
- (2) zna najnowsze osiągnięcia legilingwistyki, możliwe do wykorzystania w praktyce prawniczej;
- (3) zna metodologiczne podstawy opisu zagadnień *stricte* językowych i komunikacyjnych w tekstach prawnych, urzędowych i prawniczych;
- (4) rozumie stosowane w rozpoznaniu określonych problemów językowych, skorelowane z przyjętą metodologią terminologiczne instrumentarium opisu;
- (5) umie wdrożyć do interpretacji zagadnień językowo-komunikacyjnych w tekstach prawnych, urzędowych i prawniczych niezbędne elementy wiedzy językoznawczej;
- (6) potrafi poprawnie operować podstawowymi terminami językoznawczymi;
- (7) potrafi czerpać przydatne informacje ze słowników filologicznych i dostępnych korpusów.

Treści programowe:

- (1) Wybrane językoznawcze koncepcje metodologiczne jako podstawa opisu tekstów prawnych, urzędowych i prawniczych.
- (2) Legilingwistyka w Polsce – stan badań i dalsze perspektywy rozwoju.
- (3) Cechy gramatyczne, znaczeniowe i pragmatyczne tekstów prawnych w ujęciu prawoznawczym.
- (4) Teksty prawne a teksty urzędowe i prawnicze: konwencja, schematyzacja, genologiczne modyfikacje.
- (5) Wiedza językoznawcza w praktyce prawniczej – wybrane zagadnienia gramatyczno-semantyczne w analizie i interpretacji tekstów prawnych, urzędowych i prawniczych.
- (6) Komunikacyjne aspekty opisu tekstów prawnych, urzędowych i prawniczych.

Nazwa przedmiotu: **Korpusy językowe w pracy prawnika. Językoznawca jako biegły sądowy**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna korpusy cyfrowe polszczyzny i inne narzędzia do automatycznej analizy tekstu;
- (2) zna słowniki i wybrane opracowania leksykologiczne przydatne w pracy prawnika – w szczególności zna strukturę ich zawartości, a także właściwości definicji słownikowych w kontekście wykładni prawa oraz kwalifikacji prawnej wypowiedzi poprzez ustalanie ich znaczenia językowego;
- (3) rozumie rolę, jaką w procesie stosowania prawa może odegrać biegły językoznawca; zna też wymogi stawiane biegłym językoznawcom w zakresie lingwistyki i wyzwania stojące przed nimi w tym zakresie;
- (4) zna strukturę kompozycyjną wybranych gatunków tekstów, a w szczególności opinii biegłego sądowego;
- (5) potrafi wykorzystać w pracy zawodowej (także w zakresie orientacji w pracy biegłego językoznawcy) źródła słownikowe, korpusy oraz narzędzia do cyfrowej analizy tekstu;
- (6) umie rzetelnie i skrupulatnie przeprowadzić analizę językową dowodów w sprawie; potrafi również formułować adekwatne do materiału dowodowego konkluzje;

- (7) potrafi sporządzić opinię zgodnie z wymogami pragmalingwistyki, stosując w szczególności maksymy komunikacyjne prowadzące do fortunności komunikatu.

Treści programowe:

- (1) Wprowadzenie do korpusologii, leksykologii i leksykografii – podstawowe pojęcia i terminy.
- (2) Wybrane koncepcje pragmalingwistyczne oraz językowo-komunikacyjne.
- (3) Korpusy języka polskiego (Narodowy Korpus Języka Polskiego, Monco.pl, inne).
- (4) Cyfrowe narzędzia analizy tekstu (narzędzia: CLARIN-u, Instytutu Podstaw Informatyki PAN) oraz ich rola praktyczna w pracy prawnika.
- (5) Słowniki językoznawcze (filologiczne) i ich rodzaje. Wpływ definicji słownikowych na pracę interpretacyjną prawnika.
- (6) Wiedza leksykologiczno-leksykograficzna w pracy prawnika i biegłego językoznawcy – kontekst wykładni prawa oraz analizy wypowiedzi pod kątem ich prawnej kwalifikacji.
- (7) Kompozycja i cechy opinii biegłego.

Nazwa przedmiotu: **Komunikacja międzykulturowa. Język w perspektywie komunikacyjno-kulturowej**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna kulturowy kontekst interpretacji prawa oraz rolę prawnika występującego w różnorodnych rolach społecznych we współtworzeniu tego kontekstu;
- (2) rozumie zjawiska składające się na strukturę i normę językową współczesnej polszczyzny oraz współczesne uwarunkowania komunikacji językowej;
- (3) zna wybrane podstawowe zagadnienia z zakresu komunikacji międzykulturowej, w tym rozmaite przyczyny jej zakłóceń;
- (4) potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę i terminologię językoznawczą (polonistyczną) do komunikowania się z otoczeniem;
- (5) potrafi ocenić poziom kompetencji komunikacyjnych nadawcy/odbiorcy wypowiedzi oraz tworzyć teksty z uwzględnieniem międzykulturowego kontekstu; potrafi eliminować przyczyny i niwelować skutki zakłóceń komunikacyjnych.

Treści programowe:

- (1) Kulturowe uwarunkowania komunikacji, kompetencja komunikacyjna i międzykulturowa.
- (2) Wymiary kultury (G. Hofstede). Kultura a stosunek do czasu i przestrzeni (E. T. Hall).
- (3) Zróżnicowanie kulturowe, stereotypy i autostereotypy w komunikacji międzykulturowej.
- (4) Komunikacja niewerbalna i jej w znaczenie w różnych kulturach.
- (5) Bariery kulturowe i ich przewyżczanie – ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji prawniczej.

Nazwa przedmiotu: **Język uzasadnień tekstów urzędowych i prawniczych: pism, opinii, decyzji stosowania prawa**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna genologiczne podstawy opisu uzasadnień tekstów urzędowych i prawniczych;
- (2) zna zakres przydatności wiedzy lingwistycznej w rozwiązywaniu występujących w tekstach urzędowych i prawniczych problemów interpretacyjnych, wątpliwości poprawnościowych i innych przyczyn zakłóceń komunikacyjnych;
- (3) zna elementy warsztatu językoznawczego pomocne w usuwaniu wątpliwości interpretacyjnych i poprawnościowych, a także innych przyczyn zakłóceń komunikacyjnych;
- (4) umie wykorzystać szeroko rozumianą wiedzę językoznawczą w niwelowaniu w dokumentach urzędowych i prawniczych problemów interpretacyjnych i poprawnościowych;
- (5) potrafi rozpoznać w uzasadnieniach tekstów urzędowych i prawniczych środki językowe i znaki interpunkcyjne przyczyniające się do powstania problemów interpretacyjnych, wątpliwości poprawnościowych i innych językowych nieprawidłowości zakłócających proces komunikacji.

Treści programowe:

- (1) Podstawowe założenia genologii lingwistycznej.
- (2) Cechy gatunkowe uzasadnień tekstów urzędowych i prawniczych.
- (3) Zastosowania wiedzy językoznawczej w rozwiązywaniu w tekstach urzędowych i prawniczych problemów interpretacyjnych, a także wątpliwości poprawnościowych związanych z językowo-stylistyczną organizacją tych tekstów.

Nazwa przedmiotu: **Koncepcje prostego języka (*plain language*) i projektowania prawa (*legal design*)**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna podstawowe założenia dwóch koncepcji „prostego języka” (*plain language*) i „projektowania prawa” (*legal design*), główne strategie współtworzące te koncepcje, a także czynniki uzasadniające ich wykorzystanie w redagowaniu tekstów prawnych i urzędowych;
- (2) umie scharakteryzować trudności w rozumieniu współczesnych tekstów, szczególnie z zakresu polszczyzny prawnej i urzędowej;
- (3) umie wskazać cechy (wyznaczniki) prostej polszczyzny na poziomie kompozycji, relacji nadawczo-odbiorczych, wykorzystanej leksyki i zastosowanych form gramatycznych;
- (4) zna rejestr środków *stricte* językowych i kompozycyjnych stosowanych w upraszczaniu dokumentów urzędowych;
- (5) potrafi zredagować, napisać i skorygować tekst z wykorzystaniem zasad kompozycji tekstu pisanego prostą polszczyzną;
- (6) umie omówić *legal design* jako standard prostego języka w prawie.

Treści programowe:

- (1) Styl urzędowy: historyczny rozwój stylu kancelaryjno-urzędowego w Polsce; język urzędowy na tle innych stylów współczesnej polszczyzny – typologia.
- (2) Prosty język w sądach i urzędach: historia powstania prostego języka; wyznaczniki prostej polszczyzny na poziomie merytoryki, frazowania myśli, relacji nadawczo-odbiorczych; narzędzia pomocne w analizie tekstów urzędowych pod kątem stopnia skomplikowania (indeks mglistości FOG, Jasnopis, Logios); architektura tekstu w standardzie *plain language*.
- (3) *Legal design*: język komunikacji prawników z klientami w ujęciu diachronicznym; najnowsze inicjatywy upraszczania komunikacji w świecie prawa na przykładach.

Nazwa przedmiotu: **Język sali sądowej**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna teoretyczne zagadnienia dotyczące procedury postępowania sądowego i przebiegu rozprawy sądowej;
- (2) zna genologiczne podstawy opisu i tworzenia dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym;
- (3) zna pragmatyczny wymiar poszczególnych ogniw postępowania sądowego, przede wszystkim specyfikę niesymetryczności ról przypisanych uczestnikom rozprawy sądowej;
- (4) umie wykorzystać elementy wiedzy językoznawczej, zwłaszcza z zakresu stylistyki i genologii lingwistycznej, umożliwiające redagowanie i interpretację dokumentacji ważnej w postępowaniu sądowym;
- (5) umie efektywnie porozumiewać się z innymi uczestnikami postępowania sądowego, przeprowadzić poprawne rozumowanie prawnicze, przedstawić uzasadnienie swojego stanowiska z uwzględnieniem odpowiedniej wiedzy językoznawczej i lingwistycznie zbadanych komunikacyjnych strategii argumentacyjnych;
- (6) potrafi określić w postępowaniu sądowym istotę i funkcje kodu werbalnego i innych, niewerbalnych kodów porozumiewawczych;
- (7) potrafi scharakteryzować pod kątem stylistycznym i retorycznym wartość środków językowych użytych w sądowej dokumentacji pisanej i wypowiedziach ustnych.

Treści programowe:

- (1) Rozprawa sądowa jako „zdarzenie” językowo-komunikacyjno-dyskursywne.
- (2) System unormowań społeczno-kulturowych i zakres stosowania prawa w sądownictwie.
- (3) Genologiczna charakterystyka dokumentacji sądowej (akt oskarżenia, wyrok sądowy, uzasadnienie sądowe, opinia biegłego).
- (4) Pragmatyka rozprawy sądowej – rozprawa sądowa jako polimorficzny akt komunikacji.
- (5) Role komunikacyjne uczestników rozprawy sądowej. Konwencja jurysdykcyjna, układy nadawczo-odbiorcze i niesymetryczność ról.
- (6) Specyfika profesjolektu sądowego (sądowniczego).
- (7) Retoryka i etyka w postępowaniu sądowym.
- (8) Elementy etykiety językowej.

Nazwa przedmiotu: **Onomastyka i prawo**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) rozumie kulturowy kontekst onomastyki oraz relacje zachodzące między kulturą a nazwami własnymi;
- (2) zna najważniejsze zjawiska z zakresu kształtowania się polskiego systemu onimicznego oraz najnowsze tendencje rozwojowe (w odniesieniu do antroponimii chrematonimii i toponimii);
- (3) umie wykorzystać wiedzę z zakresu funkcjonowania współczesnego systemu onimicznego oraz jego prawnej ochrony w praktyce zawodowej;
- (4) potrafi korzystać z onomastycznych źródeł leksykograficznych i stosować w pracy zawodowej pozyskane z nich informacje.

Treści programowe:

- (1) Kształtowanie się polskiego systemu antroponimicznego – motywacja, etapy rozwoju, modele strukturalne polskich nazwisk, geografia onimiczna.
- (2) Nazwisko jako komponent kultury i przedmiot ochrony prawnej, kulturowe i socjolingwistyczne uwarunkowania współczesnej polskiej antroponimii (w zakresie nadawania imion).
- (3) Zmiana imienia lub nazwiska: między prawem a tradycją onimiczną (uwarunkowania wewnątrz- i pozajęzykowe).
- (4) Współczesna polska chrematonimia (nazwy firm i produktów) – konteksty językowe i prawne, chrematonim jako nośnik treści aksjologicznych.
- (5) Lingwistyczne i prawne czynniki kształtujące i destabilizujące system nazewnictwa miejskiego, onimiczna tożsamość miejska.
- (6) Nazwy miejscowe (toponimia) – tradycja i współczesność (w kontekście zmiany lub zniesienia nazwy obiektu topograficznego).

Nazwa przedmiotu: **Zagadnienia językowe i komunikacyjne w aktach stosowania prawa**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) rozumie rolę uzasadnienia aktu stosowania prawa w demokratycznym państwie prawnym, w tym jego rolę w budowaniu zaufania obywateli do państwa i jego organów;
- (2) zna praktyczne problemy związane z formułowaniem aktów stosowania prawa oraz sposoby ich rozwiązywania;
- (3) potrafi przedstawić swoje rozumowanie prawnicze w sposób zrozumiały dla innych uczestników procesu stosowania prawa i obrotu prawnego, a przy tym dostosowany do ich uzasadnionych oczekiwań;
- (4) umie formułować akty stosowania prawa w sposób jasny (precyzyjny, zrozumiały) i zwięzły.

Treści programowe:

- (1) Aspekty teoretyczne uzasadnienia aktu stosowania prawa.
- (2) Rola uzasadnienia aktu stosowania prawa w demokratycznym państwie prawnym.
- (3) Praktyczne problemy związane z formułowaniem aktów stosowania prawa i praktyczne metody ich rozwiązywania.

Nazwa przedmiotu: **Zagadnienia językowe i komunikacyjne w pismach stron i innych uczestników postępowania**

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) rozumie znaczenie i rolę należycie (z punktu widzenia językowego oraz komunikacyjnego) zredagowanego pisma w ramach danego postępowania;
- (2) rozumie specyfikę postępowań cywilnych, karnych oraz administracyjnych w aspekcie językowym oraz komunikacyjnym;
- (3) umie wskazać najważniejsze aspekty językowe i komunikacyjne w zakresie tworzenia pism stron i uczestników postępowania;
- (4) zna podstawy redagowania oraz składania pism w postępowaniu cywilnym, karnym oraz administracyjnym;
- (5) potrafi wyróżnić najważniejsze błędy w redagowaniu pism stron i innych uczestników postępowania.

Treści programowe:

- (1) Znaczenie komunikacji i komunikowania się stron i innych uczestników postępowań.
- (2) Tworzenie pism procesowych poprawnych językowo i komunikacyjnie (zwłaszcza jasnych, tj. precyzyjnych i zrozumiałych) – teoria i praktyka.

- (3) Szczególne zasady redagowania skutecznych komunikacyjnie pism procesowych w wybranych postępowaniach.

Nazwa przedmiotu: Zagadnienia językowe i komunikacyjne w opiniach biegłych sądowych

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna szczegółowe zasady kompozycji opinii sądowej, techniki redagowania tekstu takiej opinii oraz podstawowe reguły językowe jej formułowania;
- (2) umie sporządzać opinię sądową prawidłowo pod względem językowym i komunikacyjnym;
- (3) potrafi w sposób zwięzły przedstawić w opinii sądowej stan faktyczny, a także wskazać źródła wiedzy specjalistycznej, z których korzystał/a przy sporządzaniu takiej opinii;
- (4) potrafi sporządzać opinię sądową w zgodzie z zasadami logiki, adekwatnie przedstawiając związki przyczynowe;
- (5) potrafi poprawnie wskazywać sposoby motywowania i uzasadniania swego stanowiska;
- (6) potrafi sformułować wnioski opinii sądowej poprawnie (w sposób zupełny, spójny, kategoriyczny) i jasno (a więc precyzyjnie i zrozumiale dla sądu oraz stron postępowania);
- (7) potrafi unikać błędów opiniodawczych.

Treści programowe:

- (1) Język oraz techniki redagowania opinii biegłego sądowego.
- (2) Ogólne zasady kompozycji i formułowania opinii biegłego sądowego.
- (3) Ogólne zasady wnioskowań oraz sposoby dochodzenia do wniosków.
- (4) Techniki komunikacyjne związane ze sporządzaniem opinii biegłego sądowego.
- (5) Typowe błędy językowe w redagowaniu opinii biegłego sądowego.

Nazwa przedmiotu: Zagadnienia językowe i komunikacyjne w umowach cywilnoprawnych

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu zajęć Słuchacz/ka:

- (1) zna ogólne reguły wykładni oświadczeń woli obowiązujące w prawie cywilnym, w tym specyfikę tzw. kombinowanej metody wykładni;
- (2) zna szczególne reguły wykładni kontraktów;
- (3) zna specyfikę sytuacji komunikacyjnych w zależności od trybu zawierania umowy;
- (4) potrafi dokonać wykładni wybranego tekstu umownego;
- (5) zna techniki redakcji umów oraz potrafi zredagować tekst wybranej umowy cywilnoprawnej;
- (6) potrafi praktycznie zastosować różne techniki komunikacyjne związane z zawarciem umowy.

Treści programowe:

- (1) Język umów cywilnoprawnych oraz techniki redagowania umów.
- (2) Ogólne reguły wykładni oświadczeń woli, w tym tzw. kombinowana metoda wykładni.
- (3) Szczególne reguły wykładni kontraktów.
- (4) Techniki komunikacyjne związane z zawarciem umowy.
- (5) Typowe błędy w redagowaniu tekstu umowy.
- (6) Typowe błędy w komunikacji związanej z zawarciem umowy.